

100 anys de Pax Romana: per una Església participativa i en defensa dels drets humans

Dv, 23/07/2021 per Catalunya Religió

(Alba Sabaté –CR) Era el juliol del 1921 quan un grup de joves estudiants universitaris catòlics de 23 països es reunien a Friburg (Suïssa). En un món encara sacsejat per la Primera Guerra Mundial, el seu objectiu era bastir ciments d'encontre i de pau entre els joves que havien lluitat en el conflicte. Es tractava de crear una xarxa d'estudiants universitaris al servei de l'evangelització i de la pau. Amb un paper rellevant en el naixement dels primers partits democristians europeus, Pax Romana ha treballat i analitza des de llavors, les principals qüestions que afecten l'Església i el món des de la fe. D'això en fa ara 100 anys i [aquest dissabte obren el centenari](#) amb un acte en línia.

Un aniversari en què aquestes qüestions que afecten l'Església i el món estan marcades per una pandèmia sense precedents en la vida de l'organització. Com ha estat el recorregut de l'entitat fins a dia d'avui? Quines han estat les seves fites? Quin paper ha tingut a Catalunya? En parlem amb **Josep Maria Carbonell**, degà de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL, que va ocupar el càrrec de vicepresident de Pax Romana Internacional a principis de la dècada dels 2000, així com de secretari general, entre els anys 1978 i 1982. S'afegeix també a la conversa l'advocada **Núria Sastre**, actual vicepresidenta per Europa del moviment.

Pax Romana, precursora dels valors del Concili

“Pax Romana reivindica el paper dels laics a l'Església i treballa per fer-la més participativa i amb un major respecte als drets humans a tot el món”, assegura Sastre, tot destacant que els objectius fundacionals del moviment segueixen ben vius en el seu primer centenari.

“Durant [aquests 100 anys](#), són quatre els elements que han moldejat la fesomia de

Pax Romana”, explica Carbonell. En primer lloc, subratlla, el [Concili Vaticà II](#). “El moviment està molt marcat pels teòlegs belgues, alemanys i francesos de la base del Concili, els valors del qual Pax Romana va desplegar amb força”, afirma. De fet, segons Sastre, “Pax Romana és precursora dels valors del Concili”. En aquest sentit, el també president de l'[Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura](#) afegeix que “els laics més significatius al Concili Vaticà II, en bona part, són de Pax Romana”. En segon lloc, remarca Carbonell, a les arrels de l’entitat es troba també com a línia filosòfica clau el personalisme de **Mounier** i **Maritain**.

D’altra banda, en el context dels reptes del moviment als anys 70 –amb una forta presència a l’Amèrica Llatina i Àsia–, Pax Romana assumeix el repte del diàleg intercultural. En part, a partir de la resposta que hi dona sorgeix i se segueix la teologia de l’alliberament –tercer aspecte clau segons Carbonell–, de la mà de l’històric Consiliari General al Perú, el teòleg **Gustavo Gutiérrez**. “Alguns dels seus llibres són una reflexió teològica a partir de l’experiència de compromís d’aquests estudiants a Perú”, destaca. Aquesta necessitat de diàleg amb les cultures que no són de matriu occidental és la quarta base essencial de Pax Romana segons l’ex vicepresident i secretari general.

Motor del pluralisme polític dins el món catòlic

I és que tot i néixer amb la mirada posada a l’Europa central, va ser després de la Segona Guerra Mundial quan l’entitat va viure la seva gran expansió a nivell global. Com a un dels moviments laicals més importants, arriba a Àsia i Àfrica i es consolida a Amèrica, tant del nord com del sud. Aquells joves estudiants dels anys 20 ja eren professionals i intel·lectuals i van impulsar la creació de les [dues principals branques de Pax Romana](#): MIEC (Moviment Internacional d’Estudiants Cristians) i MIIC (Moviment Internacional d’Intel·lectuals Cristians).

Segons Carbonell, sempre amb una implicació important en el món socioeconòmic i cultural intel·lectual, a partir dels setanta, Pax Romana es converteix “en una de les principals promotors del pluralisme polític dins el món catòlic”, sobretot a partir de la publicació de la carta apostòlica *Octogesima adveniens* del **papa Pau VI**. Reconeguda per la Santa Seu com a OIC, Organització Internacional Catòlica, obté representació a les Nacions Unides, i és, durant molts anys, una de les ONGs amb més incidència a la Comissió de Drets Humans de l’esmentada organització. En aquest sentit, l’ex vicepresident defineix Pax Romana com a “moviment de l’Església en frontera i d’exploració de les noves dinàmiques culturals, dels reptes socials i dels reptes polítics”.

Amb aquesta base, i mirant cap al futur, Carbonell subratlla com a reptes “la transmissió de la fe a les noves generacions, la tasca intel·lectual de construir un relat de fe que sigui raonable, enraonat i que respongui als reptes de la modernitat avançada, la lluita per la justícia i l’opció preferencial pels pobres, la promoció dels drets humans i el treball per una espiritualitat de l’acció i des de l’acció”. Així, Núria Sastre assegura que algunes de les línies de treball destacades darrerament han estat precisament la immigració, el paper de la dona a l’Església o l’educació per la pau.

En aquest context, segons els entrevistats, el **papa Francesc** i el seu enfocament d’Església sinodal obre la porta a una represa del moviment, que va viure certes dificultats a partir dels anys noranta.

Pax Romana a Catalunya

“Catalunya sempre ha estat molt present i molt representada a Pax Romana”, explica Josep Maria Carbonell. D’una banda, el [fundador i primer president del MIIC](#) al 1946 va ser **Ramon Sugranyes de Franch**, professor i auditor laic del Concili Vaticà II. El filòsof **Fèlix Martí** va ser president del Moviment Internacional d’Intel·lectuals Cristians durant els anys 80. A més, el Moviment Internacional d’Estudiants Cristians ha tingut uns quants secretaris generals catalans, com l’actual [director del PEN Internacional](#), **Carles Torner**, o el mateix Carbonell.

Cal destacar que les entitats catalanes implicades a Pax Romana han estat, en un principi, el desaparegut Centre Francesc Eiximenis, i actualment, la [Fundació Joan Maragall](#), el Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona ([MPCB](#)) i el Grup de Juristes Roda Ventura. Durant els anys 70, a més, el MUEC (Moviment Universitari d’Estudiants Cristians) va agafar molta una gran força en el context català, tot i que a dia d’avui ja no tingui activitat.

A més, Catalunya ha estat de manera reiterada escenari de molta de l’acció de l’organització. “L’any 2016 es va celebrar l’Assemblea Mundial, que es fa cada quatre anys, a Barcelona”, afirma Núria Sastre. Carbonell afegeix que “hem tingut aquí molts comitès europeus i internacionals” i subratlla que “l’Església catalana sempre ha donat suport i s’ha sentit molt identificada amb Pax Romana”.